

Den styrkede pædagogiske læreplan

Evaluering og dokumentation

I Odden vil vi, ift. løbende evaluering af den pædagogiske praksis samt dokumentation, bruge KIDS-kvalitetsudvikling, som udarbejdes hvert andet år via forvaltningens tilsyn samt Eva's redskab til evaluering af pædagogisk praksis – udgangspunkt i de nedenstående ni områder.

1. Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen
2. Børnesyn og børneperspektiver
3. Børns leg
4. Det brede læringssyn
5. Samspil og relationer
6. Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne
7. Evaluerende pædagogisk praksis
8. Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse
9. Sammenhængende overgange

For at sikre, at vi udvikler pædagogisk praksis i en sådan grad, at det kan mærkes i hverdagen, har vi besluttet, at der skal være særlig fokus på de enkelte ovenstående områder i en periode på ½ år af gangen.

I 2019 er der arbejdet med KIDS-kvalitetsudviklingsværktøjet. Vi har været inde og evaluere og udvikle den pædagogiske kvalitet på følgende nedenstående områder og har nu et rigtigt godt grundlag at arbejde videre med.

Ift. overordnet vurdering af kvaliteten i den pædagogiske dagligdag, måles der på følgende:

- Leg og aktivitet
- Relationer
- Fysiske omgivelser

Ift. børnenes mulighed for udvikling på specifikke områder, måles der på følgende områder:

- Socio-emotionel udvikling
- Deltagelse og indflydelse
- Kritisk tænkning og erfaringsdannelse
- Selvudvikling
- Sprog og kommunikation
- Opmærksomhed

KIDS rapporten, udarbejdet i efteråret 2019, påviste at vi inden for de næste 2 år og frem til udarbejdelsen af næste KIDS-kvalitetsudvikling i efteråret 2021, skal have særlig fokus på leg og aktivitet samt deltagelse og indflydelse. På denne baggrund har vi valgt, at børns leg samt børnesyn og børneperspektiver skal være fokusområderne i 2021.

I 2020 har vi valgt at have særlig fokus på forældresamarbejdet og sammenhængende overgange. Dette fordi, at forældretilfredshedsundersøgelsen i 2018 bl.a. påviste udfordringer med forældresamarbejdet. Vi har i 2019 haft særlig fokus på forældresamarbejdet og tænker derfor, at vi er klar til at få det slut evalueret og dokumenteret i det første halvår af 2020.

I forhold til sammenhængende overgange, så har vi haft et samarbejde med socialstyrelsen i 2019, som havde fokus på overgangen fra sundhedsplejerske til dagtilbud, forældresamarbejdet samt den forebyggende indsats omkring børns mistrivsel. Derfor er det ligeledes væsentligt at vælge sammenhængende overgange som fokusområde i 2020.

Vi har udarbejdet et 4 års hjul, hvor vi kommer i dybden med alle emner. Der vil selvfølgelig være fokus samt løbende evaluering på alle områder i hverdagen, men særlig fokus vil være i den valgte periode.

Der vil løbende og efter hver afslutning af et emne blive udarbejdet et skriv, som tager udgangspunkt i EVA's nedenstående ramme. Bestyrelsen vil ligeledes blive løbende inddraget.

4 års hjul

Temaet: evaluerende pædagogisk praksis vil være vores indledende emne til 4 års hjulet, da det danner baggrund for at arbejde målrettet med alle øvrige emner.

2020

Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse
Sammenhængende overgange

2021

Børns leg
Børnesyn og børneperspektiver

2022

Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne
Samspil og relationer

2023

Det brede læringssyn
Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Evaluerende pædagogisk praksis

Indledende fokus til den 4 årige periode

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvordan undersøger og evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af det pædagogiske læringsmiljø?

Hvor står vi stærkt/svagt?

Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?

2. Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?

Hvordan definerer vi "systematisk"?

3. Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot på aktiviteterne eller blot på børnenes læring?

4. Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til en ændring i vores praksis?

VURDÉR

I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Evaluere sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Justere praksis ud fra evalueringens resultater

Evaluere den justerede praksis

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Indsats 1. halvår 2020

At inddrage forældrene som aktive medspillere er en del af kernen i det pædagogiske arbejde med at sikre børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældresamarbejdet skal rumme en dialog om, hvordan dagtilbud og forældre sammen kan fremme, at barnet trives, lærer og udvikler sig, og hvordan samarbejdet kan understøtte børnefællesskabet. Det daglige samarbejde baserer sig på tillid, på den enkelte families behov og på at få talt om de gensidige forventninger til hinanden.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?
Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx o.k. at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug en snak?)
2. Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
3. Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
4. Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?
Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

VURDÉR

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Styrke barnets trivsel og sociale relationer – børnefællesskabet

Styrke barnets sprog og motorik

Styrke barnets alsidige personlige udvikling, og senere hen sikre en god sammenhæng og overgang til skole og SFO/fritidshjem

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Sammenhængende overgange

Indsats 2. halvår 2020

Det pædagogiske læringsmiljø skal organiseres, så børnene oplever sammenhæng på tværs af overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO. At understøtte og skabe en tryk sammenhæng sker i et tæt samarbejde mellem forældre, dagtilbud, skole og SFO. Ved at sikre en god overgang dannes der grundlag for, at barnet deltager, trives og lærer i det nye pædagogiske læringsmiljø. Særligt overgangen til skole og SFO gælder det, at det pædagogiske læringsmiljø i børnenes sidste år i dagtilbuddet skal understøtte en god skolestart ved bl.a. at styrke børnenes sociale kompetencer, selvværd, lyst til at lære og mod på at forsøge.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO?
2. Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud?
Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.
3. Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO?
Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?
4. Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/ pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis?
Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

VURDÉR

I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Børnenes perspektiv

Forældrenes perspektiv

De fagprofessionelles perspektiv

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Børns leg

Indsats 1. halvår 2021

Leg har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skabes på børnenes præmisser og fremmer bl.a. deres fantasi, fordybelse og nysgerrighed. Det pædagogiske personale skal sikre, at der er rum og tid til legen. Nogle gange skal legen rammesættes og understøttes af det pædagogiske personale for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for hele børnegruppen.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
2. Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
3. Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen?
Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?
4. Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

VURDÉR

I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Lade børnene lege selv og iagttage på afstand

Guide og hjælpe aktivt ved behov

Deltage aktivt i legen

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Børnesyn og børneperspektiver

Indsats 2. halvår 2021

Barnets liv her og nu er vigtigt, og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse handler bl.a. om, hvad der optager dem, og hvad der kan give dem et godt børneliv i dagtilbuddet. At inddrage børneperspektiver vil sige at skabe sig et generelt indtryk af børnenes mange oplevelser i, forståelser af og holdninger til dagtilbuddet som afsæt for at understøtte trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnenes perspektiver udgør en helt central og unik feedback i arbejdet med at skabe et stærkt pædagogisk læringsmiljø. Hvad der er betydningsfuldt for børn, kan fx komme til udtryk, når børn tager billeder af, tegner/former/fortæller om eller viser de ting og steder, der er vigtige for dem.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser?
Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver?
Er det de samme børn, vi altid får øje på?
2. Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback, fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
3. Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø?
Hvilke nye indsigter nåede vi frem til?
Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?
4. I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

VURDÉR

I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Observation af børnene (fx registrering af børnenes brug af rum, legetøj o.l.)

Børnene som medskabere (fx tage billeder af/tegne/forme/vise yndlingsting og -steder)

Børnene som fortællere (fx samtaler, interview og rundvisning)

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Indsats 1. halvår 2022

Børn leger, lærer og dannes i børnefællesskaber, og deres relationer til hinanden er afgørende. Det pædagogiske personale skaber rammerne for, at alle børn med deres forskellige forudsætninger deltager og oplever sig som en del af børnefællesskaberne. Særligt for børn i udsatte positioner handler det om, at de bliver mødt med positive forventninger og oplever mestring, samt at sikre, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. Kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø gør en forskel for børn i almindelighed og særligt for børn i udsatte positioner.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?

Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?

2. Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer?

Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?

3. I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø?

Er det tilstrækkeligt?

Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?

4. Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet?

I hvilke situationer lykkedes det ikke – og hvorfor?

VURDÉR

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Møde alle børn med positive forventninger

Understøtte, at alle børn oplever at mestre noget

Skabe rammer for, at alle børn er en betydningsfuld del af fællesskabet

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Samspil og relationer

Indsats 2. halvår 2022

Samspil og relationer mellem det pædagogiske personale og børnene har stor betydning for, at børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes. Samspil og relationer dækker over alle de situationer, hvor børn og pædagogisk personale kommunikerer eller er sammen om noget. Kvaliteten af samspillet og relationerne påvirker hele det pædagogiske læringsmiljø. Gode relationer handler om, at børnene har en tryk tilknytning til det pædagogiske personale, så de har en sikker base, hvorfra de kan udforske verden. Det handler om, at det pædagogiske personale er opmærksomt og lydhørt i samspil med børnene, og at børnene får mulighed for nærvær og fordybelse med dem og i børnefællesskabet.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen?

Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere af det?

2. Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov?

Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?

3. Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer?

Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene?

Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som:

"Kan du fortælle mig, hvad der skete?"

"Hvordan kan vi løse det sammen?"

"Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?"

4. Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trykke tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

VURDÉR

I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Opdele børnene i mindre grupper

Være fleksible i vores organisering af hensyn til børnenes voksentilknytning

Arbejde bevidst med vores sprog og kropssprog og placering i rummet og på legepladsen

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Indsats 1. halvår 2023

Et stærkt pædagogisk læringsmiljø rummer alle de centrale elementer i det fælles pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. Det handler om at arbejde bevidst med, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen – så det omfatter både leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner. Tilrettelæggelsen skal ske ud for hensyn til børnenes perspektiv og børnefællesskabet og give børnene mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien og udvikle deres kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive kompetencer.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner?
Hvad fungerer godt/dårligt?
2. Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?
3. Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
4. Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?
Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?

VURDÉR

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder: Leg, aktiviteter og rutinesituationer

Hvordan vil vi styrke de dele af vores pædagogiske praksis, hvor vi har vurderet, at der er behov for udvikling?

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Det brede lærings syn

Indsats 2. halvår 2023

Børns læring i dagtilbud skal forstås bredt og handler om at understøtte børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Fx nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik. Det brede lærings syn er afspejlet i de seks læreplanstemaer, som dækker mange forskellige aspekter af børns læring. Udgangspunktet for børnenes læringsprocesser er den legende tilgang. Læringsprocesserne understøttes, når man følger børnenes undren og nysgerrighed, bygger videre på deres spontane interesse og skaber et udfordrende og alsidigt pædagogisk læringsmiljø. Det sker, når børnene lege og udforsker, i børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter, i lege og i rutinesituationer samt i samspillet med andre.

REFLEKTÉR

Gennemgå refleksionsspørgsmålene. I skal tage udgangspunkt i jeres daglige praksis og gerne komme med konkrete eksempler.

1. På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
2. Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?
Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?
3. Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.?
Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?
4. Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det?
Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

VURDÉR

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser?

Vurderingsgrader: i mindre grad, i nogen grad, i høj grad

Vurderingsområder:

Arbejde med planlagte forløb

Arbejde ud fra børnenes spontane nysgerrighed og undren

Arbejde med at understøtte læring i samspillet mellem børnene

HANDLING

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis

Igangsætte konkrete tiltag

Inddrage mere viden udefra

Indsamle mere information om egen praksis

Skema til handling

Indhold

Hvad vil vi arbejde med

Mål

Hvad vil vi gerne opnå

Tiltag

Hvad vil vi gøre for at nå målet

Ansvarlig – hvem gør hvad

Tegn

Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet

Opfølgning

Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet

Ansvarlig – hvem gør hvad